

**Historia przodków
z rodzin
Dziembałów,
Kręciszków
i Niedbałów.
Suplement**

Wydawnictwo Rodzinne

XXX

czy otworzysz czy nie
drzwi zamknięte na klucz
od stuleci to i tak
staniesz bezbronny przed progiem

własnej nieświadomości choćbyś
był sobą i nie sobą
swoim cieniem
w całej historii świata

to i tak zadrżysz
patrząc i nie widząc
jak liść dawno zwiędły
i wdeptany w ziemię

zapadasz się w siebie
bo twój czas jeszcze
nie nadszedł (...)¹

Marek Zacharyasz

¹ Z tomiku *Noc mistrza Innocentego*, M. Zacharyasz, Częstochowa 2020.

Spis treści

Wprowadzenie.....	4
Część I. Przodkowie z rodziny Dziembałów spod Lublińca.....	5
1. Wstęp.....	5
2. Informacje ogólne.....	5
3. Rodowód Julianny Dziembałówny	9
4. Najstarsze ślady Dziembałów i Lupierzów.....	13
5. Uwagi końcowe	14
6. Drzewo genealogiczne Julianny z Dziembałów Niedbałowej.....	17
7. Źródła	18
Część II. Przodkowie z Zagłębia Dąbrowskiego	19
Przodkowie z rodziny Kręciszków z Czeladzi (ss. 9–12)	19
Przodkowie z rodziny Niedbałów z Czeladzi (ss.16–19).....	21
Dodatkowe informacje o przodkach m.in. z rodzin Łakomików i Adamców.....	29
Zakończenie	33

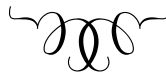

Zdjęcie chaty na stronie tytułowej pochodzi z przewodnika po Muzeum Górnośląski Park Etnograficzny w Chorzowie, chałupa z Kaliny z 1851 r., *in situ*, lata 60. XX w.

Wprowadzenie

Poszukiwania przodków z rodzin Dziembałów, Kręcisków i Niedbałów z Zagłębia Dąbrowskiego trwały długo² i wydawało się, że nie będzie żadnych nowych śladów i ustaleń. Okazało się jednak, że dochodzą nowe informacje. To pasja szukania własnych korzeni mojej córki Małgosi pozwoliła dotrzeć do tych wszystkich informacji.

Rewelacyjne wręcz ustalenia dotyczą rodziny Dziembałów spod Lublińca. Przedstawiłam je w części I. Inne niezwykle ciekawe i ważne informacje dotyczące przodków, którzy mieszkali w Zagłębiu Dąbrowskim, opisałam w części II niniejszego opracowania.

² Zobacz Moja-rodzina.com > Przodkowie po matce > *Historia przodków z rodzin Dziembałów, Kręcisków i Niedbałów*, s. 7 (dalej w przypisach jako *Historia przodków*).

Część I. Przodkowie z rodziny Dziembałów spod Lublińca

1. Wstęp

W dotychczasowych ustaleniach brakowało wiarygodnej informacji o miejscu urodzenia Julianny Dziembałówny, która w 1866 r. mieszkała w Sosnowcu w parafii Czeladź i tam wyszła za mąż za Antoniego Niedbałę. Informacje o miejscu urodzenia, a zarazem pochodzenia Julianny, podane w aktach ślubu i zgonu, są ze sobą sprzeczne³.

Przeszukując metryki z Królewskiej Huty, natrafiłam na Dziembałów urodzonych w Rusinowicach. Mimo braku podobieństwa nazw Rusinowice i Roszkowice, ale z powodu niedużej odległości Rusinowic od Lublińca postanowiłam sprawdzić, jacy to Dziembałowie tam mieszkali. I tak odnalazłam metrykę urodzenia Julianny Dziembałówny, dane jej rodziców, rodzeństwa, dziadków, pradziadków i dalszej rodziny. Okazało się, że prababcia Julianna urodziła się i pochodziła z Rusinowic. Dzięki temu ustaleniu historia naszej rodziny oraz zmudnych poszukiwań własnych korzeni nabrały znaczenia wyjątkowego, można rzec – nadprzyrodzonego. Właśnie w takiej perspektywie widzę następujące wydarzenie: Marek, jedyny żyjący prawnuk Julianny, urodzony i całe życie mieszkający w Zagłębiu Dąbrowskim, na emeryturze postanowił zamieszkać na łonie natury, z dala od miejskiego gwaru. Czy to przypadek, że spośród setek miejscowości wybrał, kupił dom i zamieszkał parę lat temu właśnie w Rusinowicach koło Lublińca, nic nie wiedząc, że z Rusinowic pochodziła jego prababcia Julianna i że to stamtąd wywodzą się rodzinne korzenie? Według kardynała Newmana „nie ma przypadków, jest tylko nasza ignorancja”.

2. Informacje ogólne

2.1 KRÓTKIE SPOJRZENIE NA HISTORIĘ RUSINOWIC I DRONIOWICZEK

Rusinowice należały do parafii Sadów. W opisie Śląska z 1783 r. autor napisał, że Rusinowice należą do von Grotowskiego (Grottowskiego). Są w nich dwa folwarki dworskie, szkoła i młyn, wielki piec w Kokotku i dwie fryszerki, 14 kmieciów, 10 zagrodników i 23 chałupników,

³ *Historia przodków*, s. 7.

Historia przodków z rodzin Dziembałów, Kręcisków i Niedbałów. Suplement w sumie 208 mieszkańców⁴. W dobrach rusinowickich były jeszcze wielki piec i fryszerka w Posmyku i jedna w Lelonku. W 1781 r. produkcja żelaza przynosiła większe dochody niż te z uprawy i hodowli⁵.

Od 1788 r. właściciele hut rusinowickich często się zmieniali. Byli to: von Ziemiecki, von Sendlitz, von Lützw, von Stössel⁶.

Według opisu Śląska z roku 1830 r. w Rusinowicach znajdowała się 1 potażarnia, 1 cegielnia, 1 pański piec wapienny, 47 domów i 272 mieszkańców. Do Rusinowic należały Borowian (Bór), zwane Pietrkami (5 domów: 2 należały do parafii Lubliniec, 3 do Sadowa), Brzezing i Johnow. Właścicielem był hr. Renard⁷.

Według następnej informacji z 1845 r. w Rusinowicach (podane nazwy niemiecka i polska) było 51 domów, 1 folwark we wsi, 1 szkoła i 1 nauczyciel, gospoda, 3 rzemieślników oraz 387 mieszkańców. Do Rusinowic należały Bór (Pietrki), mieszkanie myśliwego w Brzezing i młyn Psiukownia. Przestało należeć Jonowe (przyłączono do Kokotka). Właścicielem był Andrzej hr. Renard, c.k. szambelan austriacki (*Kämmerer*)⁸. W opisie dóbr z 1873 r. właścicielem Rusinowic był książę Adolf i Spółka Akcyjna Minerva Hohenlohe-Ingelfingen w Koszęcinie⁹.

W poszukiwaniach rodzinnych korzeni okazała się też ważna wieś Droniowiczki, położona w pobliżu Rusinowic, ale należąca wówczas do parafii Lubliniec.

W 1783 r. Droniowiczki należały także do von Grotowskiego (Grottowskiego); w Wesolej był jego pałac. W Droniowiczkach był 1 folwark, 17 „małych” chłopów, 21 zagrodników i chałupników, w sumie 199 mieszkańców (jak przypis 3, s. 153).

W 1830 r. Droniowiczki należały do Jana Gottlieba Lindnera. Było w nich 36 domów, 222 mieszkańców (211, katolików, 5 ewangelików, 6 żydów). Należała do nich również Kolonia Wesola (jak przypis 6, s. 122).

W 1845 r. w odniesieniu do Droniowiczek używano nazw w języku polskim i niemieckim, tj. Droniowitz Klein i Małe Droniowice. W tym czasie stanowiły one własność Andrzeja hr. von Renarda, c.k. szambelana austriackiego i znajdowały się w nich 42 domy, 1 folwark przy wsi, 342 mieszkańców (333 katolików, 3 ewangelików, 6 żydów), 1 gospoda, 2 rzemieślników. Miej-

⁴ Zimmermann (wszystkie źródła są szczegółowo wymienione na stronie 18).

⁵ Gerlinde Kraus.

⁶ Fechner.

⁷ Knie 1830.

⁸ Knie 1845.

⁹ *Güteradressbuch*.

Historia przodków z rodzin Dziembałów, Kręcisków i Niedbałów. Suplement scowość składała się z części: Droniowice, wieś i folwark, Kolonia Droniowice (25 mieszk.), We-soła (50 mieszk.), Kopce nazywane też Koziół (jak przypis 7, s. 106).

Droniowiczki były połączone z Rusinowicami sądem patrymonialnym, który znajdował się w Rusinowicach. W sprawach kryminalnych obie wsie podlegały justycjariuszowi na zamku w Lublińcu¹⁰.

W 1873 r. właścicielem Droniowiczek była Spółka Akcyjna Minerva we Wrocławiu (General-Direct. Schlesische Forst-Hütten und Bergbau Action-Gesellschaft Minewa) (jak przypis 8).

2.2 SPOSÓB OPISYWANIA

Wszystkie dane dotyczące osób pochodzą z metryk dostępnych na stronie *familysearch.org*. Metryki były początkowo sporządzane w j. łacińskim (jednak w wielu używano polskich określeń, np. „wdowa pozostała po nieboscyku”, „kuźnik”, „praczka”, „w przytomności”), a potem – w j. niemieckim. Zachowane są prawie kompletne księgi metrykalne, brakuje tylko metryk zgonów w parafii Sadów z lat 1722–1810. Korzystałam również z serwisu *geneteka.genealodzy.pl*.

Wszystkie chrzty i zgony miały miejsce w Rusinowicach. Zaznaczam odrębnie, jeśli mowa jest o innej miejscowości lub parafii.

Wszystkie śluby miały miejsce w kościele parafialnym w Sadowie. Zaznaczam odrębnie, jeśli ślub miał miejsce w kościele/kaplicy filialnym/filialnej (takie były m.in. w Koszęcinie i na zamku w Koszęcinie, Bruśku, Droniowicach i Cieszowej) lub w innej parafii.

Każdy ustalony stopień pokrewieństwa odnosi się do Julianny Dziembałówny.

2.3 TRUDNOŚCI W USTALENIU TOŻSAMOŚCI POSZUKIWANYCH OSÓB

Ustalenie tożsamości i pokrewieństwa jest często trudne z następujących powodów:

- w wielu metrykach brak jest dokładnych danych obojga rodziców, co przy powtarzających się imionach i nazwiskach utrudnia pewne ustalenie tożsamości poszukiwanej osoby (np. częste imiona Józef, Józefa, Franciszek, nazwisko Pietrek lub Koziół, bardzo popularne w Rusinowicach i parafii Lubliniec);
- podawanie wieku nie zawsze zgodne ze stanem faktycznym;
- podawanie imion tych samych osób w różnych metrykach raz w j. niemieckim, raz w j. polskim/śląskim, np. Albert = Adalbert = Woitek = Wojciech, Laurenz = Lau-

¹⁰ Knie 1830 i 1845 i *szukajwarchiwach.pl* (sąd patrymonialny zajmował się wszystkimi sprawami między dziedzicami a chłopami, za wyjątkiem spraw karnych).

Historia przodków z rodzin Dziembałów, Kręciszków i Niedbałów. Suplement renty = Wawrzin = Wawrzyniec;

- różne odczytywanie nazwisk pisanych po niemiecku, np. Kieras = Thieras w Stasiowym, parafia Lubecko.

2.4 NAZWY WŁASNE

Imiona i nazwiska podaję w pisowni polskiej. Francka = Franciszka, Woitek = Wojciech, Laurenz = Laurenty = Wawrzyniec, Bartek = Bartłomiej. Przy nazwisku Dziembała pozostaję przy tej formie, choć często pisano Dziębala/Dziębała (wczesne metryki), Dziemballa/Dziembała.

Nazwy miejscowości podaję według dzisiejszego nazewnictwa:

Rusinowice: Rusinowitz – Ruschinowitz;

Droniowiczki: Klein Dronowitz – Małe Droniowice;

Lubliniec: Lublinitz;

Brusiek: Bruschiek, Brusчек;

Stebłów: Steblau;

Cieszowe: Czieschowa;

Olszyna: Olschin, Olschen.

2.5 DANE DOTYCZĄCE STANU/ZAWODU

Nasi najwcześniejsi przodkowie byli chłopami, a określenie ich stanu zależało od wielkości posiadanej ziemi i liczby zaprzęgów konnych. Byli więc kmiecie (wolni chłopci, półchłopci), zagrodnicy (wolni zagrodnicy, pół-, ćwierć-zagrodnicy), chałupnicy, komornicy (również kobiety) i służba (parobcy i służące)¹¹.

Starsi ludzie często mieszkali jako komornicy lub wycuźnicy¹², „*Auszügler*”, tzn. że oddali/sprzedali swoje gospodarstwo, ale mieli prawo dalej w nim mieszkać i ewentualnie otrzymywali rentę i świadczenia w naturze.

W metrykach są również wymieniani: kowal, krawiec, sołtys, młynarz, organista, stolarz. Krawcem był np. Karol Heppner, którego z żoną Teklą często proszono w rodzinie Dziembałów jako ojca chrzestnego/matkę chrzestną lub świadków ślubu.

¹¹ *silesia.arcaion.pl*

¹² *Tamże.*

3. Rodowód Julianny Dziembałówny

Nasza prababcia Julianna Dziembałówna, z męża Niedbałowa, urodziła się 13.05.1831 r. w Rusinowicach, parafia Sadów, jako córka Jakuba i Rozalii z domu Kozioł, małżonków Dziembałów. Rodzicami chrzestnymi byli Karol Heppner, krawiec oraz Helena i Mateusz(?) Arlet(?) z Sadowa.

3.1 JAKUB DZIEMBAŁA I ROZALIA KOZIOŁ, RODZICE JULIANNY

Jakub Dziembała i Rozalia Kozioł, rodzice Julianny, pobrali się 25.02.1810 r. w kościele parafialnym w Sadowie. Świadkami byli Ignacy Kozioł i Jan Kozieł. Ślubu udzielił ks. Mikołaj Czernia. Jakub miał lat 28, a Rozalia 19 (według aktu ślubu – 18).

W akcie ślubu nie podano, kim był Jakub. Ta informacja jest zawarta w metrykach urodzenia bądź śmierci jego dzieci; według tych dokumentów Jakub był strażnikiem¹³ stodoł znajdujących się na terenie folwarku.

Zespół stodoł z pierwszej połowy XIX w. w rejonie kościoła w Bruśku¹⁴. Być może takich stodoł pilnował Jakub Dziembała.

Jakub zmarł prawdopodobnie 8.10.1849 r. w Droniowiczkach, parafia Lubliniec. W wielu aktach zgonu podawano, kto pozostał po zmarłym, np. wdowa i dzieci, nawet wymienione imiennie. W okresie, gdy zmarł Jakub, nie było to w Lublińcu praktykowane.

Dwie poszlaki wskazują, że to mógł być ojciec Julianny:

1° W akcie zgonu tegoż Jakuba Dziembały podano, że zmarły był *herrschr. Vogt*. Określenia *Vogt* używano w aktach urodzenia w Droniowiczkach zamiennie z określeniem *Wächter* – strażnik czyli ktoś, kto był odpowiedzialny, w tym wypadku za stodoły (całego majątku?). Skrót *herrschr.* ('pański') wskazuje na pracę u właściciela majątku.

¹³ Georg Friedrich Knapp.

¹⁴ Ignacy Płazak *Architektura i budownictwo zabytkowe powiatu lublinieckiego*, Katowice 1961. Jedną ze stodoł z Bruśka można oglądać w Górnośląskim Parku Etnograficznym w Chorzowie.

2° W Droniowiczkach wyszły za mąż córki Jakuba, Tekla i Zuzanna. W akcie ślubu Tekli z maja 1849 r. napisano, że ojciec jest *Auszügler*, wycuźnikiem. W akcie ślubu Zuzanny z 1854 r. napisano, że ojciec nie żyje.

Natomiast Rozalia Dziembałowa, wdowa po Jakubie, zmarła 6.08.1869 r. w Bytomiu-Łagiewnikach¹⁵.

3.1.1 Dzieci Jakuba i Rozalii Dziembałów (rodzeństwo Julianny)

Dzieci Jakuba i Rozalii to:

1° Maria Joanna, ur. w 1814 r., zmarła w 1868 r. w Bytomiu-Rozbarku. W 1829 r. wyszła za mąż za Wojciecha Wojciechowskiego/Wolczyńskiego/Woicińskiego z Krzepic. Ich dzieci to: Cecylia, ur. w 1830 r. (urodziła w 1849 r. syna Andrzeja) oraz Andrzej, ur. w 1832 r., zm. w 1836 r.; Julianna, ur. w 1837 r.; Kacper, ur. w 1839 r., ożenił się w 1899 r. z Marianną Soporowską, zm. w 1902 r. w Bytomiu-Rozbarku; Józef, ur. w 1842 r., zm. w 1848 r.; Leopold, ur. w 1844 r.; Albina, ur. w 1854 r.

2° Karol, ur. w 1816 r., zm. w 1880 r. w Bytomiu-Łagiewnikach. W 1841 r. ożenił się z Katarzyną Bielą z Kośmidra. Ślub został zawarty na Zamku Lubliniec, parafia Lubliniec. Karol pracował jako pomocnik w gorzelnii. Dwoje dzieci urodzonych w 1845 i 1847 r. w Droniowiczkach nie przeżyło. Po 1847 r. nie ma śladów tej rodziny w Rusinowicach i Lublińcu, natomiast zostały odnalezione w Bytomiu¹⁶.

3° Maria, ur. w 1818 r., w 1835 r. wyszła za mąż za Wojtka Pietrka.

Dzieci Marii i Wojciecha rodziły się w Rusinowicach (Franciszek w 1838 r., Karolina w 1840 r., Jan w 1841 r., Maria w 1846 r., August w 1851 r.) i Droniowicach Hadrze (Florentyna w 1855 r.).

4° Jan Paweł, ur. w 1825 r., prawdopodobnie w 1858 r. ożenił się w Jawornicy, parafia Lubliniec, z Marianną Kobielką.

5° Tekla, ur. w 1828 r., w 1849 r. w Droniowiczkach, parafia Lubliniec, wyszła za mąż za Karola Pietrka. Mieli przynajmniej 14 dzieci, wszystkie urodzone w Droniowiczkach. Karol zmarł w 1904 r. Synowie Tekli i Karola, Franciszek i Antoni, ożenił się w Królewskiej Hucie. Franciszek w 1876 r. z Emilią Nowak, Antoni w 1879 r. z Teresą Kloską.

6° Julianna (nasza prababcia), ur.13.05.1831 r.

¹⁵ *Historia przodków*, s. 8.

¹⁶ *Historia przodków*, s. 8.

7° Franciszek Bernard, ur. w 1834 r.. Dalsze dane nie są pewne. Prawdopodobnie w 1859 r. ożenił się w Lublińcu z Joanną Nieglus i zmarł rok później w Droniowiczkach.

8° Zuzanna, ur. w 1836 r., w 1854 r. w Droniowiczkach wyszła za mąż za Franciszka Kuchmanna. Mieli przynajmniej czworo dzieci, wszystkie urodzone w Droniowiczkach. Ich córka Marianna w 1875 r. wyszła za mąż w Bytomiu-Łagiewnikach za Stefana Wieczorka. O synach Zuzanny, Janie i Karolu nie mam informacji.

Jakub i Rozalia mieli jeszcze następujące dzieci, które wcześniej zmarły: Piotr, ur. w 1812 r., zm. w 1813 r., Józef Jan, ur. w 1821 r., zm. w 1821 r., Józef, ur. w 1822 r., zm. w 1823 r., Józefa, ur. w 1824 r., zm. w 1824 r., Paulina Antonia, ur. w 1827 r. w Droniowiczkach, zm. w 1827 r. Rusinowicach. Józefa i Jan Paweł urodzili się w Droniowiczkach, parafia Lubliniec. Józef i Józefa tam też zmarli. Pozostałe dzieci urodziły się w Rusinowicach.

3.2 USTALENIA DOTYCZĄCE ROZALII DZIEMBAŁOWEJ Z DOMU KOZIEŁÓW- NY, MATKI JULIANNY

Rozalia urodziła się 25.08.1791 r. jako córka Jana i Marianny z domu Lupierzanka, małż. Koziołów. W metryce jej chrztu figuruje ojciec Jan jako chałupnik. Rodzicami chrzestnymi byli Mateusz(?) Gmyrek i Marianna Benin, organistka (żona organisty?) z Sadowa.

3.2.1 Jan Kozioł i Marianna z domu Lupierzanka, dziadkowie Julianny ze strony matki

Jan Kozioł i Marianna Lupierzanka, dziadkowie Julianny ze strony matki, pobrali się 14.10.1788 r. Jan zmarł w 1833 r., Marianna w 1848 r.

Ich dzieci to m.in.: Rozalia, ur. 25.08.1791 r. i Jakub, ur. w 1795 r., w 1818 r. ożenił się z Urszulą Nowak.

Inne dzieci, o których nie mam dalszych informacji to: Jan, ur. w 1789 r., Apolonia, ur. w 1794 r., Jan, ur. w 1803 r.

W Rusinowicach mieszkał też niejaki Ignacy Kozioł. Bardzo często był świadkiem na ślubach i ojcem chrzestnym. To on był jednym ze świadków ślubu rodziców Julianny, Jakuba i Rozalii. Nie zdołałam jednak ustalić stopnia pokrewieństwa z ojcem Rozalii, Janem. W 1789 r. Ignacy ożenił się z Heleną Nowacką, a po jej śmierci z Julianną Danys (Danysch). Ignacy Kozioł zmarł w 1830 r. mając 70 lat.

3.3 USTALENIA DOTYCZĄCE JAKUBA DZIEMBAŁY, OJCA JULIANNY

Jakub Dziembała, urodzony 15.07.1778 r., był synem Józefa Dziembały i Jadwigi z domu Małkówny. Według aktu chrztu ojcem był chłop Józef Dziembała, rodzicami chrzestnymi byli: Jakub Młynek i Elżbieta Kamuzelina (forma męska nazwiska brzmi: Kamuzela).

3.3.1 Józef Dziembała i Jadwiga Małkówna, dziadkowie Julianny ze strony ojca. Dzieci Józefa Dziembały

Józef Dziembała urodził się w 1752 r., a zmarł w roku 1824. Ożenił się 23.01.1774 r. z Jadwigą Małkówną z Solarni, a po jej śmierci drugą żoną Józefa została w 1811 r. Katarzyna Oszczepówna, która zmarła w 1827 r.

Dzieci Józefa Dziembały z Jadwigą Małkówną: Jakub, ur. 15.07.1778 r., Ewa, ur. w 1774 r., w 1799 r. wyszła za mąż za Bartłomieja Sowę, oboje zmarli w 1831 r., Mikołaj, ur. w 1785 r., zm. w 1831 r., Wawrzyniec (Laurenty), ur. w 1791 r., zm. w 1844 r.

Inne dzieci, o których nie mam dalszych informacji to: Józefa, ur. w 1776 r., Marianna, ur. w 1785 r., Jan, ur. w 1788 r., zm. w 1854 r., Albert, ur. w 1789 r., Ignacy, ur. w 1797 r.

Dzieci Józefa Dziembały z Katarzyną Oszczepówną: Joanna, ur. w 1812 r. Prawdopodobnie w 1837 r. w Chorzowie wyszła za mąż za Wawrzyńca (Lorenza) Rasska (Rassek). Wojciech w 1840 r. ożenił się z Karoliną Kandzią z Koszęcina.

Po braciach Jakuba, ojca Julianny, ustaliłam następujących potomków:

1° Mikołaj Dziembała, wuj Julianny – w 1809 r. ożenił się z Heleną Kawą, która zmarła w 1852 r. Ich dzieci to m.in.: Franciszka, ur. w 1809 r.; Julianna, ur. w 1811 r.; Łucja, ur. w 1812 r.; Wawrzyniec (Laurenty), ur. w 1819 r., zm. w 1878 r. w Harbułtowicach (kuzyn Julianny). Tenże Wawrzyniec pierwszy raz ożenił się w 1851 r. z Jadwigą Szafioną, która zmarła w 1857 r. w Olszynie. W 1857 r. również w Olszynie ożenił się z Karolą Irrek, zm. w 1862 r. Trzecią żoną była Joanna Proba, którą Wawrzyniec (Laurenty) poślubił w 1863 r., też w Olszynie. Dzieci Wawrzyńca (Laurentego), kuzyna Julianny, to m.in.: Marianna ur. w 1853 r., Julia w 1858 r., Wawrzyniec (Laurenty) w 1859 r., Franciszka w 1861 r.

2° Wawrzyniec (Laurenty) Dziembała, wuj Julianny, w 1824 r. ożenił się z Antonią Pietrek, która zmarła w 1876 r. Ich dzieci to m.in. (kuzynostwo Julianny): Jan, ur. w 1825 r.; Józef, ur. w 1828 r., w 1853 r. ożenił się z Apolonią Pietrek. Od aktów ślubu synów Józefa i Apolonii, Jakuba i Antoniego, znalezionych w Królewskiej Hucie, zaczęły się te poszukiwania. Jakub, ur. w 1854 r., w 1877 r. ożenił się z Marią Kubicą. Antoni, ur. w 1858 r., w 1885 r. ożenił się z Anną

Kubicą, siostrą Marii; Filip, ur. w 1832 r.; ożenił się z Marianną Niedurny. Ich córka Zuzanna w 1893 r. w Koszęcinie wyszła za mąż za Józefa Nowaka; Józefa, ur. w 1835 r., zm. w 1875 r., w 1854 r. wyszła za mąż za Ludwika Krzywonia, zmarł w 1877 r.; Grzegorz, ur. w 1835 r. (bliźniak Józefa), w 1861 r. ożenił się z Katarzyną Bednarczykówną.

3.4 URBAN DZIEMBAŁA I ZOFIA Z DOMU CIETRKOWSKA, PRADZIADKOWIE JULIANNY ZE STRONY OJCA

Urban Dziembała był sołtysem (Scholtz) w Rusinowicach. Tak napisano w akcie ślubu Bartłomieja Pietrka z Rusinowic z Zofią Sową z Droniowiczek w 1772 r., którego to ślubu Urban był świadkiem. Rodzina Cietrkowskich również mieszkała w Rusinowicach. Wynika to z aktu chrztu z 1727, w którym niejaka Marianna Cietrkowska była matką chrzestną. Urban i Zofia Dziembałowie poza synem Józefem, dziadkiem Julianny, mieli co najmniej córkę Petronełę, która w 1766 r. w Pietrkach wyszła za mąż za Pawła Pietrka.

4. Najstarsze ślady Dziembałów i Lupierzów

W 1677 r. niejaka Ewa Kowalik, z domu Dziembała, z Koszęcina, wyszła za mąż za Marcina Lipkę. Potem dosyć długo, do ok. 1840 r., w metrykach w Sadowie nazwisko Dziembała się nie pojawia. W Rusinowicach mieszkało wtedy przynajmniej 15 rodzin (Sikora, Hoffman, Młynek, Psiuk, Nowak, Król, Krzywoń, Stanek, Pietrek, Macha, Grzib, Kopyto, Wróbel, Kawka). W 1738 r. w Pietrkach należących do Rusinowic pojawia się nazwisko Lupierz. Jest to nazwisko rodowe Marianny, babki Julianny.

Od połowy XVIII w. w Rusinowicach mieszkali na pewno Jakub Dziembała i Urban Dziembała, którzy być może byli braćmi. Dla nas ważne są informacje dotyczące Urbana, pradiadka Julianny, które podałam wyżej, podaję jednak również informacje dotyczące tego Jakuba Dziembały, gdyż mogą być pomocne w innych poszukiwaniach genealogicznych.

Jakub Dziembała ożenił się z Marianną Sikorzyną. Ich dzieci to m.in.: Marianna, ur. w 1746 r.; Katarzyna, ur. w 1747 r.; Józefa, w 1760 r. wyszła za mąż za Karola Grziba, zmarła w 1815 r.; Gertruda, w 1772 r. wyszła za mąż za Mikołaja Pietrka, zmarła w 1823 r.

Marianna Dziembałowa, żona Jakuba, w latach 1745–1766 ok. 11 razy była matką chrzestną w Rusinowicach, co świadczy, że cieszyła się tam poważaniem.

W 1777 r. niejaka Katarzyna Dziembała urodziła syna Michała. Zmarła w 1818 r. Jej syn Michał, w 1812 r. ożenił się z Katarzyną Danys/Danysch z Bruśka, która zmarła w 1821 r. Jeszcze

Historia przodków z rodzin Dziembałów, Kręcisków i Niedbałów. Suplement
w tym samym roku Michał Dziembała ożenił się z Marią Jasch z Glinic, parafia Lubecko. Michał Dziembała zmarł w 1829 r. Jego druga żona Maria zmarła w 1841 r.

Dzieci Michała z I i II małżeństwa to m.in. Maria, ur. w 1812 r.; Michał, ur. w 1815 r., w 1840 r. ożenił się z Heleną Kawą. Ich syn Józef mieszkał w Rudzie i w 1871 r. ożenił się z Konstantyną Wycisk; Tomasz, ur. w 1817 r. W 1840 r. ożenił się z Katarzyną Pietrek. Tomasz zmarł w 1862 r., a jego żona w 1878 r.; Jadwiga, w 1829 r. wyszła za mąż za Stanisława Pietrka.

Michał i Tomasz Dziembałowie, synowie Michała, pozostali w Rusinowicach, ponieważ tam do 1861 r. rodzili się ich synowie, którzy przekazali nazwisko Dziembała dalszym pokoleniom, np. syn Tomasza Marcin (ożenił się w 1876 r. z Joanną Kawą) oraz prawdopodobnie synowie Michała: Andrzej, Szymon, Ignacy i Leopold.

W 1820 r. zmarła Helena Grzib (Grzyb), z domu Dziembałówna, wdowa po Jerzym (Georgu) Grzibie (Grzybie). W metryce ślubu w 1761 r. nie podano imienia ojca Heleny, ale jednym ze świadków na tym ślubie był „nasz” Urban Dziembała.

5. Uwagi końcowe

Nie było możliwe ustalenie wszystkich koligacji rodzinnych osób noszących nazwisko Dziembała. Wiem, że mieszkali w Rusinowicach i Droniowiczkach, a także w Brušku i Steblowie oraz w miejscowościach parafii Lubecko i Lubsza. Nie wiem, jakie pokrewieństwo czy związki były między Dziembałami z Rusinowic, Droniowiczek i Steblowa. Przykładem na to, że takie były, jest fakt, że świadkiem na ślubie córki Urbana, Petroneli, w 1766 r. był Jerzy Dziembała ze Steblowa.

Przeszukując metryki natrafiłam na wiele osób, których związków rodzinnych z naszymi przodkami nie potrafiłam do końca potwierdzić.

Na przykład: czy Franciszka Dziembałówna, córka Jakuba z Rusinowic, która w 1833 r. w Rusinowicach wyszła za mąż za Jana Jamszyńskiego (zmarł w 1834 r.) była córką Jakuba i Rozalii, a więc siostrą Julianny? W akcie ślubu wymieniono tylko jej ojca Jakuba z Rusinowic oraz podano niewyraźnie wiek: 21 lub 28 lat.

Inny przykład: czy Joanna z domu Dziembałówna, wdowa po Janie Gmyrek (Grzymek?), która zmarła w Górnym Sadowie w roku 1874 r. w wieku 64 lat, była spokrewniona z naszymi przodkami?

Część potomków po Dziembałach, Pietrkach, Kuchmannach, Wojciechowskich, Koziołach i innych na pewno mieszka nadal w Rusinowicach, Lublińcu-Droniowiczkach i okolicy. Inni wyjechali za pracą do Berlina lub na Górny Śląsk i często tam pozostali. W 1845 r. została otwarta

Historia przodków z rodzin Dziembałów, Kręcisków i Niedbałów. Suplement linia kolejowa Opole–Kędzierzyn–Gliwice–Świętochłowice, stanowiąca przedłużenie linii Wrocław–Opole, co ułatwiło wyjazdy w poszukiwaniu pracy¹⁷.

Nie udało mi się bezspornie ustalić, jakie były koligacje rodzinne pomiędzy Antonim Dziembałą, którego dwie córki wyszły za mąż w Czeladzi¹⁸, w tamtym czasie w zaborze rosyjskim, a naszą prababcią Julianną. O tym, że powiązania jednak były, świadczy fakt, że oboje pochodzili z okolic Lublińca, Julianna z Rusinowic, Antoni być może ze Steblowa lub z jednej z miejscowości należących do Lubszy, Lubecka, Kosmidrów lub Pawonkowa^{18,19}. A potem w Zagłębiu mieszkali też niedaleko siebie i należeli do jednej parafii Czeladź. Bardzo prawdopodobne, że miejsce urodzenia starszej córki Antoniego, Pauliny, sugerujące jego pochodzenie (Strzelce na Śląsku Pruskim), nie było prawdziwe. Tak jak nie zgadzało się miejsce urodzenia Julianny w jej akcie ślubu.

Młodsza córka Antoniego, Franciszka Katarzyna, w 1885 r. wyszła za mąż za Aleksandra Malewicza, syna Jana i Anny Kwiatkowskiej. Mieli między innymi córkę Genowefę Malewicz, urodzoną w 1899 r. (katedra WNMP, akt nr 1001) w Sosnowcu-Pogoni.

Genowefa wyszła w 1918 r. w Sosnowcu (katedra, akt nr 77) za mąż za Wiktora Fronio.

Żoną Antoniego Dziembały była Florentyna z domu Keris/Kieris/Kides (odczytane z metryki po rosyjsku). Nazwisko Kirys/Kierys (=Thierys) znalazłam w Stasiowym, parafia Lubecko. Również w parafii w Lublińcu, Toszku i Kielczy, ale i w Siewierzu spotykamy nazwisko Kierys/Kirys. Nazwisko Kides jest dużo radsze.

Przeszukując sadowskie księgi metrykalne natrafiłam na nazwiska dwóch rodzin, które już wcześniej pojawiły się w poszukiwaniach genealogicznych w Zagłębiu Dąbrowskim i które z dużym prawdopodobieństwem (Tilleczek) lub z pewnością (Rentchen) utrzymywały kontakty z naszymi przodkami.

RODZINA TILLECZKÓW

Na nazwisko Tilleczek natrafiłam w metrykach parafii Niepokolanego Poczęcia NMP w Katowicach. Tam urodził się Henryk, syn Henryka i Julianny Dziembałówny. Poprzez zbieżność imienia i nazwiska matki zapamiętałam tę osobę. Ta „nie nasza” Julianna, ur. w 1825 r. w Bruśku, parafia Sądów, była córką Piotra Dziembały i Marii z domu Gawanda/Gawenda. Julianna w 1847 r. w Bruśku wyszła za mąż za Henryka Tilleczka.

¹⁷ Piotr Muskała.

¹⁸ *Historia przodków*, s. 7.

¹⁹ Imię Antoni było często nadawane w tych miejscowościach. Np. w 1826 r. urodził się niejaki Antoni, syn

Dzieci Julianny i Henryka Tilleczków to: Maria ur. w 1847, Karol w 1848 r., Julianna w 1851 r., Wincenty w 1852 r. (wszyscy urodzeni w Brušku), Henryk ur. w 1863 r. w Katowicach.

Poza Julianną Piotr i Maria Dziembałowie mieli jeszcze przynajmniej syna Jana (ożenił się w 1849 r. w Lubszy z Teklą Golombek, zmarł w 1891 w Dyrdach, parafia Kalety/Zielona, Tekla zmarła w 1907 w Lubszy).

Nie zdołałam ustalić pokrewieństwa między naszą prababcią Julianną a Julianną, córką Piotra – ale to chyba nie przypadek, że prababcia Julianna ochrzciła swojego syna Walentego w tym samym kościele, w którym cztery lata wcześniej został ochrzczony Henryk, syn Julianny Tilleczek, a mianowicie w Katowicach, w parafii NMP, mimo że Walenty urodził się w Sosnowcu, w parafii Czeladź.

RODZINA RENTCHENÓW

Nazwisko Rentchen pojawiło się w metrykach naszych przodków w Zagłębiu Dąbrowskim i zapamiętałam je, ponieważ jest nietypowe dla j. polskiego.

Jan Rentchen, ur. w Lublińcu, (rodzice: Herman i Katarzyna Rakosz/Rakoczy) i jego żona Augusta, z domu Brzoza, byli w latach 1893–1897 na zmianę rodzicami chrzestnymi w rodzinie Mikołaja i Franciszki Wywiałów. Franciszka Wywiał, z domu Niedbał, była najmłodszą siostrą naszego pradziadka Antoniego Niedbały, męża naszej Julianny Dziembałówny.

Nie są mi znane więzy rodzinne pomiędzy rodziną Dziembałów i Niedbałów a rodziną Rentchen, więc może te rodziny łączyło wspólne pochodzenie z terenów lublinieckich?

Siostra Jana Rentchena, Karolina, urodziła się w Kielczy, parafia Strzelce Opolskie (zapisano jako Kielce, parafia Wielkie Strzelce) i wyszła za mąż również w Zagłębiu Dąbrowskim.

Natomiast w parafii Sadów, w Chwostku i Brušku, mieszkali Fryderyk Rentchen i Joanna, z domu Cierpkin. Mieli m.in. Jana, ur. w 1812 r., Franciszka, ur. w 1823 r. i Józefę.

Mam nadzieję, że wszystkie wyżej wymienione informacje wzbogacą naszą wiedzę o wspólnych przodkach i będą inspiracją do poznawania historii własnej rodziny i dalszych poszukiwań genealogicznych.

6. Drzewo genealogiczne Julianny z Dziembałów Niedbałowej

Julianna Dziembałówna

* 13.05.1831 r. w Rusinowicach, parafia Sadów

† 20.11.1910 r. w Józefowie, parafia Zagórze

Jakub Dziembała

* 15.07.1778 w Rusinowicach

† 8.10.1849 w Droniowiczkach(?)

↑
&

Rozalia Koziół

* 25.08.1791 w Rusinowicach

† 6.08.1869 w Bytomiu

↑

↑

Józef Dziembała (1752–1824) &
Jadwiga Małkówna (~1756–1811)

Jan Koziół (†1833) & Marianna Lu-
pierzonka (†1848)

↑

Urban Dziembała & Zofia Cietr-
kowska

7. Źródła

1. Moja-rodzina.com > Przodkowie po matce > *Historia przodków z rodzin Dziembałów, Kręcisków i Niedbałów* <https://moja-rodzina.com>
2. Zimmermann: F. A. Zimmermann, *Beitraege zur Beschreibung von Schlesien*, Band 2, ss. 160 i 153.
3. Gerlinde Kraus, *Christiane Fürstin von der Osten-Sacken: eine frühkapitalistische Unternehmerin und ihre Erben während der Frühindustrialisierung im 18./19. Jahrhundert*, s. 160.
4. Fechner Index, s. 619.
5. http://www.digitalis.uni-koeln.de/Fechnerfechner_index.html
6. Knie 1830: J. G. Knie *Alphabetisch-Statistisch-Topographische Uebersicht aller Dörfer, Flecken, Städte und andern Orte der Königl. Preuß. Provinz Schlesien*, Breslau 1830, ss. 650–651.
7. Knie 1845: J. G. Knie, *Alphabetisch-statistisch-topographische Uebersicht der Dörfer, Flecken, Städte und andern Orte der Königl. Preuß. Provinz Schlesien*, Breslau 1845, s. 567.
8. *Güteradressbuch Schlesien*, Lublinitz 1873.
9. <http://silesia.arcaion.pl/artykuly/historia-slaska/ludnosc-wiejska-na-gornym-slasku-w-xviii-wieku/>
10. Knapp: Georg Friedrich Knapp, *Die Bauernbefreiung Und Der Ursprung Der Landarbeiter in Den älteren Theilen Preussens*, ss. 78–79.
11. Piotr Muskała, ks. Józef Żyłka *Śląsk prawdziwy. Dzieje trzech wiosek parafii Klucze*, ss. 138–139.

Część II. Przodkowie z Zagłębia Dąbrowskiego

Dzięki nieustannej pracy genealogów (geneteka.genealodzy.pl) oraz naszej pasji szukania własnych korzeni odnalazłyśmy, córka Małgosia i ja, innych potomków naszych przodków z Zagłębia Dąbrowskiego. Te nowe, ciekawe informacje wzbogacają wiedzę o rodzinnych losach opisanych w *Historii przodków z rodzin Dziembałów, Kręcisków i Niedbałów*²⁰. Stanowią też inspirację do dalszych poszukiwań genealogicznych. Dla większej przejrzystości te wszystkie nowe ustalenia opisałam według podziału, kolejności i stron ujętych w *Historii przodków*.

1. Przodkowie z rodziny Kręcisków z Czeladzi (ss. 9–12)

Nowe ustalenia dotyczą potomków naszych praprapradziadków Benedykta i Petroneli z domu Szczęśnianki, małż. Kręcisków. Przypomnę, że ja i moi najbliżsi krewni pochodzimy od ich córki – Marianny.

W *Historii przodków*... wspominam też o Juliannie, najmłodszej córce Benedykta i Petroneli, ur. w 1832 r., która wyszła za mąż za Mateusza Kozłowskiego. Potomkowie Julianny i Mateusza to Konstanty i Kacper Kozłowscy, ale i córka Marianna. Konstanty ożenił się w 1880 r. z Łucją Szkoc, a Kacper w 1885 z Anastazją Wilczak. Dziadek Łucji Szkoc, Szymon, był świadkiem chrztu Antoniego Niedbały w 1840 r.

Natomiast Marianna Kozłowska w 1892 r. w Czeladzi wyszła za mąż za wdowca Józefa Żemłę.

Świadkami ślubu byli Stanisław Niedbał, maszynista fabryki z Zagórza, lat 56 i Stanisław Kozłowski, kowal z Czeladzi, lat 41. Tenże Stanisław to prawdopodobnie nasz pradiadek Antoni²¹.

Potomstwo Marianny i Józefa Żemłów to:

1° Bronisława, która w 1914 r. wyszła za mąż za Stanisława Jaworka. Ich córka Weronika, ur. w 1915 r., wyszła za Mieczysława Jakubowskiego. Małżonkowie Jakubowscy mieli z kolei córkę Jadwigę, żyjącą w czasie opracowywania tego tekstu, z którą niestety nie zdołałam nawiązać kontaktu.

²⁰ Moja-rodzina.com > Przodkowie po matce > *Historia przodków z rodzin Dziembałów, Kręcisków i Niedbałów*, dalej w przypisach jako *Historia przodków*.

2° Stanisław, ur. w 1901r., Antoni, ur. w 1903. Ożenił się w 1936 r. z Jadwigą Baran (?) i zmarł w 1982 r. w Zawierciu. Leon, ur. w 1907 r., który ożenił się w roku 1938 z Ireną Horzel-ską.

3° Kazimiera, która urodziła się w 1905 r. w Czeladzi, a zmarła 7.12.1984 r. To właśnie ona miała córkę Alicję i wnuka Marcina i to z nią naszą rodzinę, a zwłaszcza ciocię Stefanię, łączyły serdeczne więzy. Alicja z mężem Adamem byli około 1955 r. gośćmi na przyjęciu weselnym Marii, córki cioci Stefanii.

Okazało się więc, że Kazimiera, o której wspomina²², była rzeczywiście naszą krewną, po praprapradziadkach Benedykcie i Petroneli Kręciskach. Krewną była też Bronisława z męża Jaworkowa, która mieszkała przy ul. Zamurnej w Czeladzi i być może w jej domu również byłam z ciocią Stefanią.

Wycieczka gości weselnych

²¹ *Historia przodków*, s. 20.

²² *Historia przodków*, s. 19.

2. Przodkowie z rodziny Niedbałów z Czeladzi (ss.16–19)

Nowe informacje o przodkach z rodziny Niedbałów z Czeladzi dotyczą naszych prapradziadków Marianny z Kręciszków i Franciszka Niedbałów oraz ich potomków.

Marianna Niedbałowa z domu Kręciszków, zmarła w 1873 r. (akt nr 72, Niwka, parafia św. Joachima w Zagórze).

Po jej śmierci Franciszek Niedbał w 1874 r. ożenił się z wdową Karoliną Kalisz, z domu Mikulską (akt nr 42, Niwka, parafia św. Joachima w Zagórze). Franciszek Niedbał zmarł w roku 1876.

Franciszek i Marianna Niedbałowie, poza dziećmi wymienionymi w *Historii przodków*, mieli jeszcze dwunaste dziecko, córkę Franciszkę, która urodziła się ok. 1860–1862 r.

O FRANCISZCE NIEDBAŁÓWNIE, KTÓRA W 1881 R. WYSZŁA ZA MĄŻ ZA MIKOŁAJA WYWIAŁA/WYWIOŁA I JEJ POTOMKACH

Mikołaj Wywiał pochodził z Mikołowa w Prusach. Ślub Franciszki i Mikołaja miał miejsce w Będzinie (Kolonia Ksawera, akt nr 30). Rodzina Wywiałów mieszkała w Dąbrowie i Hucie Bankowej, która najpierw należała do parafii Trójcy Przenajśw. w Będzinie, a po powstaniu parafii dąbrowskiej do parafii MB Anielskiej.

Franciszka z Niedbałów i Mikołaj Wywiałowie mieli co najmniej ośmioro dzieci. Były to:

1° Eleonora, ur. w 1882 r. (Będzin Trójca Przenajśw., akt 201, Huta Bankowa), która 12.07.1904 r. wyszła za mąż za urodzonego w Sosnowcu Zygmunta Klauzę, lat 22 (Dąbrowa Górnicza MB Anielskiej, akt 120).

2° Berta, ur. w 1884 r. (Będzin Trójca Przenajśw., akt 74, Dąbrowa), która 13.08.1901 wyszła za mąż za Feliksa Aleksandra Ryla z Pełczysk koło Pińczowa, lat 25 (Dąbrowa Górnicza MB Anielskiej, akt 111). Ich syn Edmund Mikołaj, ur. 1903 r. (Dąbrowa Górnicza MB Anielskiej, akt 567, Huta Bankowa), ożenił się w 1929 r. w Warszawie w kościele św. Jakuba z Franciszką Heleną Michalską. O drugim synu Tadeuszu Feliksie, ur. 1907 r. (parafia Dąbrowa Górnicza MB Anielskiej, akt 1192) nie mam dalszych informacji. Córka Barbara urodziła się w 1905 r. i zmarła rok później.

3° Jan Stanisław, ur. w 1886 r., Paweł Aleksander, ur. w 1888 r., Edward, ur. w 1890 r., Bronisław Kazimierz, ur. w 1893 r., Stanisława, ur. w 1895 r.

4° Ryszard Józef, ur. w 1897 r., który ożenił się w Grodzisku Ar. Warsz. z Heleną Jada-chowską i zmarł w 1954 r. w Świerczkowie koło Tarnowa.

Świadcami chrztu oraz/lub rodzicami chrzestnymi dzieci Mikołaja i Franciszki byli Józef Wywiał, Józef Kołodziej, Jan Bubała, Edward Sojka (do śmierci w 1888), Jan i Augusta Rentchen, z domu Brzoza oraz Kazimierz i Agnieszka Grzebiń z domu Niedbał. Matką chrzestną Eleonory była Łucja Kozłowska, żona Konstantego Kozłowskiego, syna Mateusza i Julianny z domu Kręciszek. Łucja była z domu Szkoc. To z jej siostrą ożenił się po śmierci żony, „naszej” Marianny, Józef Kołodziej.

Świadcami chrztu Pawła Aleksandra w 1888 r. był Stanisław Niedbał, a matką chrzestną była Emilia Niedbał, nasza babcia. Stanisław to prawdopodobnie jej ojciec Antoni, który posługiwał się imieniem Stanisław (porównaj *Historia przodków*, s. 20).

Z pewnością to nie przypadek, że w metrykach tak często pojawia się nazwisko Jana Rentchena, który urodził się w Lublińcu. Wszak spod Lublińca pochodziła bratowa Franciszki, nasza prababcia Julianna z Dziembałów Niedbałowa.

Mikołaj Wywiał zmarł 30.09.1899 w Dąbrowie (Huta Bankowa, akt 579).

Franciszka z Niedbałów Wywiałowa, najmłodsza siostra naszego pradiadka Antoniego, zmarła 10.02.1901 r., również w Hucie Bankowej, w wieku około 40 lat (akt 81).

Ta przedwczesna śmierć Mikołaja i Franciszki była zapewne wielką rodzinną tragedią, gdyż osierocili małe dzieci, z których najmłodszy Ryszard Józef miał zaledwie 4 lata.

O ANTONINIE NIEDBAŁÓWNIE, KTÓRA WYSZŁA ZA MĄŻ ZA JAKUBA POLOCZKA (POLACZKA) I JEJ POTOMKACH

Antonina Niedbałówna, córka Franciszka i Marianny z d. Kręciszek, urodziła się 1.01.1842 r. w Czeladzi i w sierpniu 1868 r. wyszła za mąż za urodzonego w Rudzie Jakuba Poloczka. Antonina też mieszkała wtedy w Rudzie. Tam mieszkała w tym czasie również Marianna Niedbał z Czeladzi, o której piszę poniżej, która wyszła za mąż za Wilhelma Bubałę i która mogła być siostrą Antoniny. Istnieją dwa akty ślubu Antoniny Niedbał i Jakuba Poloczka: w parafii Zabrze-Biskupice pw. św. Jana Chrzt. po niemiecku z 10 sierpnia i w parafii czeladzkiej po rosyjsku z 19 sierpnia 1868 r. Nie zdołałam ustalić, dlaczego istnieją dwa akty ślubu, ale ten fakt potwierdza hipotezę, że i nasz pradiadek ożenił się nie tylko w Sosnowcu, ale wcześniej również na Śląsku²³.

Dzieci Antoniny i Jakuba Poloczaków to:

²³ *Historia przodków*, s. 20.

1° Anna, która urodziła się w 1869 r. w Bobrku, parafii św. Krzyża w Miechowicach i wyszła w za mąż za Jana Bocianowskiego. O rodzinie Bocianowskich piszę niżej.

2° Maria Emilia, ur. w 1870 r. W 1887 r. wyszła za mąż za Wojciecha Zygmunta. Dwie ich córki wyszły za mąż w Częstochowie: Olimpia w 1906 r. za Walentego Langerę i Emilia w 1908 r. za Franciszka Marchewkę.

3° Jan, ur. w 1871 r. oraz 4° Józef Ignacy, ur. w 1873 r.

Do końca 1878 r. nie znalazłam w Bobrku informacji o ich innych dzieciach. Prawdopodobnie mieszkali potem w Bytomiu, gdyż w 1874 r. Antonia Poloczek z Bytomia była matką chrzestną Pauliny Michalczyk, ur. w Bobrku, córki Franciszka i Marii Poloczek. Ta Paulina w 1895 r. w Rudzie Śląskiej wyszła za mąż za Wilhelma Jaskułę.

Antonina i Jakub musieli również przebywać w Zagłębiu Dąbrowskim, gdyż w 1875 r. w Pogoni zmarł ich syn Julian Poloczek, 7 miesięcy (parafia Czeladź, akt 90).

Z dużym prawdopodobieństwem mieszkali w Sielcach, parafii św. Joachima w Zagórzcu, ponieważ tam wyszły za mąż ich trzy córki, Maria Emilia – 1887 r., Anna – 1892 r. i Marianna Waleria – 1899 r. Ta ostatnia wyszła za mąż za Wilhelma Franciszka Witalikę (akt nr 133).

Anna w 1892 r. poślubiła Jana Bocianowskiego, syna Mikołaja i Marianny Tomsik (akt nr 85, Sielce, parafia św. Joachima w Zagórzcu). Anna z Poloczków i Jan Bocianowscy mieszkali m.in. w Hucie Bankowej w parafii MB Anielskiej. Tam urodziły się ich dzieci:

1° Marianna, ur. 1895 r., rodzice chrzestni: Stefan Wesołowski i Marianna Wywiół. Marianna Bocianowska zmarła w 1984 r. Poznałam ją, gdy około roku 1951 razem z ciotką Stefanią odwiedziłam dom rodziny Bocianowskich przy ul. Kościuszki w Dąbrowie Górniczej.

2° Olimpia, ur. w 1897 r. w Starej Dąbrowie; jej rodzice chrzestni to Kazimierz Grzebień i Antonina Wywiół.

3° Władysława Antonina, ur. w 1899 r., rodzice chrzestni: Wojciech Zygmunt i Franciszka Wywiół. Władysława zmarła w 1901 r.

4° Antonina, ur. w 1902 r., w 1949 r. wyszła za mąż w Zabłociu.

5° Natalia, ur. w 1903 r. ; Waleria Marianna, ur. w 1905 r., zm. 1906 r.

6° Stanisław, ur. 1909 w Drużkowce (Drużkowka) w dzisiejszej Ukrainie. W *Historii przodków* błędnie podałam rok 1907. O losach rodziny Bocianowskich można przeczytać np. na stronie: *Raptularz Kulturalny, Włodzimierz Starościak, Stanisław Bocianowski. Obywatel społecznik*.

Informację o rodzicach Stanisława Bocianowskiego warto uzupełnić. Autor pisze, że matka była rodowitą Ślązaccą. Niezupełnie; wprawdzie Anna Bocianowska, z domu Poloczek, urodziła

Historia przodków z rodzin Dziembałów, Kręcisków i Niedbałów. Suplement
się 17 maja 1869 r. w Bobrku, parafia Miechowice, ale jej matka Antonina pochodziła przecież
z Czeladzi!

O AGNIESZCE NIEDBAŁÓWNIE, PRIMO VOTO SOJKOWEJ, SECUNDO VOTO
GRZEBIENIOWEJ I JEJ POTOMKACH

Agnieszka, kolejna córka Marianny z Kręcisków i Franciszka Niedbałów, urodziła się
w 1858 r. W roku 1878 poślubiła Edwarda Sojkę, syna Jana i Barbary z Przybyłów (akt nr 48,
Niwka, parafia św. Joachima w Zagórze). Agnieszka i Edward Sojkowie mieli:

1° córkę Mariannę Franciszkę, urodzoną w 1879 r. Rodzicami chrzestnymi byli Józef Ko-
łodziej i Franciszka Niedbałówna, siostra Agnieszki.

2° syna Bronisława Pawła, urodzonego w 1885 r., który w Czeladzi w 1913 r. ożenił się z
Antoniną Marianną Juszczyk, córką Józefata i Eleonory Żolny (akt nr 117). Bronisław Paweł Soj-
ka zmarł w 1947 w Sosnowcu.

Mąż Agnieszki, Edward Sojka, zmarł w 1886 r. (akt nr 440, Niwka, parafia św. Joachima
w Zagórze).

Agnieszka w 1887 r. poślubiła Kazimierza Grzebienia, syna Jana i Marianny Marońskiej
(akt nr 64, Niwka, parafia św. Joachima w Zagórze).

Agnieszka z Niedbałów i Kazimierz Grzebieniowie (genealodzy odczytują nazwisko Grze-
bień również jako Grzebiń lub Grzebik) mieli przynajmniej sześcioro dzieci, a były to:

1° Stefania, ur. w 1887 r. w Niwce. W 1904 r. w Czeladzi Stefania wyszła za mąż za Ro-
mana Makowskiego.

2° Emil, ur. w 1891 r. w Niwce.

3° Eligiusz Augustyn, ur. w 1893 r., którego rodzicami chrzestnymi byli Mikołaj Wywiał
i Matylda Bubala z domu Grzebień.

4° Ryszard, ur. w 1896 r. w Starej Dąbrowie w parafii MB Anielskiej. Rodzicami chrzest-
nymi byli: Mikołaj Wywiał i Matylda Bubala. Ryszard zmarł w 1897 r. w Józefowie w parafii
Zagórze. Co wskazuje, że w tym czasie Agnieszka z Niedbałów i Kazimierz Grzebieniowie mogli
mieszkać w Józefowie, gdzie mieszkali już brat Agnieszki z rodziną, tj. nasi pradziadkowie Antoni
i Julianna Niedbałowie.

5° Stanisława, ur. 1898 r. w Niwce w parafii Zagórze, zm. w 1900 r.

6° Kazimiera Cecylia, ur. w 1889 r. w Niwce. W 1908 r. w Czeladzi wyszła ona za mąż za
Józefa Benedykta Łakomika, syna Andrzeja i Marcjanny z domu Juszczyk.

Kazimiera Cecylia z Grzebieniów i Józef Łakomikowie mieli co najmniej czworo dzieci, a mianowicie: Mariannę, ur. w 1909 r; Helenę, ur. w 1911 r., zmarłą w 2004 r w Chorzowie; Tadeusza Kazimierza, ur. w 1914 r., zmarłego w 1996 r. w Czeladzi oraz Edmunda Stefana, ur. w 1915 r., który w 1948 r. w Igoroławie ożenił się z Janiną Zapałówną. Zmarł w 1996 r w Czeladzi. Nazwisko Łakomik pojawiło się już przy chrztach dzieci Marianny z Kręciszków i Franciszka Niedbałów, o których mowa na stronie 24. Błażej Łakomik był dwa razy, a Józef Łakomik (dzia- dek ww. Józefa) jeden raz świadkiem chrztu dzieci naszych prapradziadków Niedbałów.

O MARIANNIE Z NIEDBAŁÓW PRAWDOPODOBNIIE PRIMO VOTO BUBAŁOWEJ,
SECUNDO VOTO KOŁODZIEJOWEJ I JEJ POTOMKACH

W metrykach drugiej połowy dziewiętnastego wieku w Zagłębiu znalazłam dwie Marianny z domu Niedbał, córki Franciszka. Jedna z nich wyszła za mąż za Wilhelma Bubałę, druga – za Józefa Kołodzieja. Wiele poszlak wskazuje na to, że w obu przypadkach chodzi o tę samą osobę i że po śmierci Wilhelma Marianna drugi raz wyszła za mąż. Nie znalazłam jednak aktu zgonu Wilhelma Bubały i aktu ślubu Marianny z Józefem Kołodziejem, aby mieć stuprocentową pewność.

Za moją tezę przemawiają następujące fakty:

- 1° Wiek Marianny (urodziła się w 1847 r.);
- 2° Imię ojca i pochodzenie z Czeladzi;
- 3° Fakt, że mieszkała w Rudzie, tak jak jej siostra Antonina;
- 4° Pochodzenie Józefa Kołodzieja ze Śląska (być może poznali się na Śląsku i tam pobrali);
- 5° Wzajemne kontakty członków rodzin noszących nazwisko Wywiał, Bubała, Sojka i Kołodziej, czego dowodem jest proślenie na świadków zgłoszenia dziecka lub rodziców chrzestnych.

Przedstawiam najpierw ustalenia dotyczące Marianny i Wilhelma Bubałów, a potem Marianny i Józefa Kołodziejów.

DOTYCZY MARIANNY NIEDBAŁÓWNY I WILHELMA BUBAŁÓW

Nazwisko Bubała pojawiło się już w rodzinie Grzebieni. Matylda Bubała/Buballa, z domu Grzebień, która była siostrą Kazimierza Grzebienia, drugiego męża „naszej” Agnieszki, była matką chrzestną dzieci swojego brata. Ta Matylda wyszła w 1890 r. w Niwce za mąż za Jana Bubałę, syna Wilhelma i Marianny z domu Niedbał.

W metryce ślubu rodziców Jana Bubały zapisano, że 9.05.1869 r. Maria Niedbała, córka Franciszka Niedbały, gospodarza w Czeladzi w wieku lat 20, w Zabrze-Biskupicach wyszła za mąż za Wilhelma Bubałę, lat 27, syna Feliksa z Kochłowic. Oboje mieszkali w tym czasie w Rudzie. Podobnie jak w przypadku Antoniny istnieją dwa akty ślubu zapisane w dwóch księgach tej samej parafii: po niemiecku i po polsku.

Marianna z Niedbałów i Wilhelm Bubałowie mieli oprócz syna Jana jeszcze córkę Walerię Józefę, ur. 26.11.1871 w Świętochłowicach, która wyszła w Dąbrowie Górniczej w lipcu 1893 r. za mąż za Mikołaja Sojkę, syna Stanisława i Katarzyny Mędrak (akt nr 81, Dąbrowa Górnicza, MB Anielskiej, Huta Bankowa). Mikołaj Sojka urodził się w Kwaśniewie, parafii Chechło, powiat Olkusz.

Waleria Józefa i Mikołaj Sojkowie mieszkali w osadach Łabędzka i Huta Bankowa. Z siedmiorga ich dzieci przeżyło troje:

1° Władysław, ur. w 1895 r.

2° Genowefa, ur. w 1906 r., która w 1919 r. wyszła za mąż za Karola Maryńca (Maryniec).

3° Natalia Antonina, ur. w 1904 r., która we Lwowie w 1927 wyszła za mąż za Adama Antonowicza.

Rodzicami chrzestnymi dzieci Mikołaja i Walerii Sojków byli m.in. Jan Bubała, Piotr Lis, Piotr Sojka, Marianna Niezgodzińska, Genowefa Adamiec, z domu Kołodziej.

DOTYCZY MARIANNY NIEDBAŁÓWNY I JÓZEFA KOŁODZIEJÓW

Przed lub na początku 1879 r. Marianna z Niedbałów wyszła za mąż za Józefa Kołodzieja, urodzonego w Kochłowicach na Śląsku Pruskim, syna Jana i Elżbiety Miszczyk.

Na początku grudnia tegoż roku Józef Kołodziej został poproszony na ojca chrzestnego Marianny Sojki, córki Edwarda Sojki i Agnieszki z domu Niedbał, a w parę dni później urodziła mu się córka Otylia Stanisława. Świadcami chrztu Otylii byli Stanisław Niedbał, lat 45 i Piotr B...(?), lat 21, robotnicy fabryczni z Huty Bankowej, rodzicami chrzestnymi byli natomiast Stanisław Niedbał i Franciszka Niedbał.

Te informacje o chrzestnych wskazują na kontakty Józefa Kołodzieja z naszymi przodkami i są wiarygodną przesłanką, że to właśnie on był drugim mężem Marianny Niedbałówny.

W 1884 r. małżonkom Kołodziejom urodził się syn Teodor Franciszek, który zmarł rok później.

W tym samym roku, tj. w 1885 r., zmarła Marianna prawdopodobnie primo voto Bubałowa, secundo voto Kołodziejowa (akt nr 555, Sielce, parafia św. Joachima w Zagórzcu).

Józef Kołodziej ożenił się powtórnie w Czeladzi w 1886 r. z Franciszką Szkoc, siostra Łucji Kozłowskiej, o której pisałam przy rodzinie Wywiałów.

Druga córka Józefa i Marianny, Genowefa Marianna Kołodziej, wyszła w 1898 r. w Zagórzcu za mąż za Franciszka Adamca (Adamiec) i miała z nim przynajmniej 7 dzieci (Józef, Stefan, Michał, Bronisława, Bogusław, Wanda).

Nazwisko Adamiec pojawiło się już przy chrztach dzieci Marianny z Kręcisków i Franciszka Niedbałów: dziadek Franciszka Adamca, Mikołaj Adamiec, był cztery razy świadkiem i pięć razy ojcem chrzestnym dzieci Kręcisków.

Genowefa Adamiec była matką chrzestną Kazimierza Sojki, syna Mikołaja Sojki i Walerii Bubaly (córki Wilhelma i Marianny z domu Niedbał).

O SYNIE ANDRZEJU NIEDBALE I JEGO POTOMKACH

Ustalenie losów Andrzeja, syna Franciszka i Marianny z Kręcisków Niedbałów, urodzonego w roku 1843 r., sprawiło najwięcej trudności.

Istnieją jednak przesłanki, że odnalezione informacje dotyczą właśnie jego. Otóż w latach 1884-1888 niejaki Andrzej Niedbał, kowal, wraz z żoną Marianną z Kubalów (Kubałów) mieszkali w parafii Trójcy Przenajśw. w Będzinie, ponieważ tam urodziły się ich dzieci:

1° w 1884 r. Alfons Rudolf (akt nr 312, Huta Bankowa). W akcie urodzenia podano, że ojciec miał lat 40, a matka Marianna z Kubalów – 36 lat. Świadcami byli Józef Kołodziej i Mikołaj Wywiał, a rodzicami chrzestnymi Mikołaj Wywiał i Franciszka Wywiał.

2° w 1887 r. Bronisław Teodor (akt nr 243, Dąbrowa). Wiek rodziców podano: 43 i 40 lat. Świadcami byli Mikołaj Wywiał i Jan Kula, rodzicami chrzestnymi Mikołaj Wywiał i Marianna Kula.

3° w 1888 r. Stefania, (akt nr 369, Dąbrowa). Wiek rodziców: 44 i 37 lat. Świadcami byli Jan Bąldys i Piotr Kubicki, a rodzicami chrzestnymi Kazimierz Grzebień i Katarzyna Kula.

Wybór świadków i rodziców chrzestnych wskazuje na kontakty z naszymi przodkami, konkretnie z rodzinami siostr Andrzeja: Agnieszki, Marianny i Franciszki.

Ponadto w 1901 r. w Dąbrowie Górniczej niejaki Wincenty Józef Niedbał, lat 27, ożenił się z Albiną Jaworską. W metryce ich ślubu zapisano, że Wincenty miał lat 27 i urodził się

Historia przodków z rodzin Dziembałów, Kręciszków i Niedbałów. Suplement w Świętochłowicach (a więc ok. 1874 r.), a jego rodzicami byli Andrzej Niedbał i Marianna²⁴. Nie odnalazłam metryki jego chrztu. Nie wiadomo więc, jakie imię ojca zostało faktycznie podane w metryce chrztu Wincentego Józefa.

Z wielu przesłanek wynika, że w latach 70. XIX wieku Andrzej wraz z żoną Marianną z Kubalów mieszkali na Śląsku i tam Andrzej używał imienia Stanisław. W Świętochłowicach bowiem, tak jak Wincenty Józef, w 1878 r. urodził się również Ernest Stanisław Niedbał²⁵. W jego metryce chrztu zapisano, że rodzicami byli Stanisław Niedbał i właśnie Maria z Kubalów.

Na Śląsku urodziła się Albertyna, również córka Stanisława Niedbały i Marianny z Kubalów. Piszę o niej poniżej. Ponadto w Świętochłowicach w 1877 r. ten Stanisław Niedbał, lat 33, kowal (a więc Andrzej), był świadkiem na ślubie Antoniego Niedbały (czyli swojego brata, ur. w 1854 r.).

Wiele wskazuje na to, że Andrzej wyjeżdżał na Śląsk za pracę. Podobnie jak jego rodzeństwo Antoni, Antonina i prawdopodobnie Marianna.

Dlaczego Andrzej, podobnie jak nasz pradziadek Antoni, posługiwał się imieniem Stanisław pozostaje w sferze domysłów. Prawdopodobnie w celu przemieszczenia się bez kłopotów i kosztów między zaborem pruskim i rosyjskim, co po upadku powstania styczniowego nastęrczało wiele trudności.

A dlaczego imię Stanisław? To pozostanie tajemnicą naszych przodków.

To nasz pradziadek Antoni vel Stanisław był świadkiem czy też ojcem chrzestnym w rodzinie Kołodziejów i Wywiałów oraz świadkiem ślubu Marianny Kozłowskiej²⁶. Jego zawód podano mianowicie jako robotnik fabryczny czy też maszynista fabryki, a nie kowal, co wskazywałoby na Andrzeja.

ALBERTYNA Z DOMU NIEDBAŁ I PIOTR BIELECCY

W Dąbrowie Górniczej na Redenie mieszkała rodzina Piotra i Albertyny Zuzanny Bieleckich²⁷. Albertyna była z domu Niedbał. Na jednym z zadbanych grobów rodziny Bieleckich znajdujących się na cmentarzu komunalnym w Dąbrowie Górniczej podano następujące dane: Piotr 1867–1920, Albertyna 1877–1943. W metryce zgonu Albertyny w roku 1946 w wieku 67 lat

²⁴ Wincenty i Albina Niedbałowie mieli co najmniej dwóch synów urodzonych w Sosnowcu: Bolesława (ur. 1902, zm. w Chorzowie w 1968) i Eugeniusza (ur. 1904, zm. w Sosnowcu w 1956).

²⁵ *Historia przodków*, s.18.

²⁶ *Historia przodków*, s. 11 oraz niniejsze opracowanie, s. 19.

²⁷ *Historia przodków*, s. 18.

Historia przodków z rodzin Dziembałów, Kręcisków i Niedbałów. Suplement zapisano, że urodziła się w Królewskiej Hucie, a jej rodzicami byli Stanisław Niedbał i Maria z domu Kubala. Rok i miejsce urodzenia Albertyny nie są jednak pewne. Z danych zawartych w akcie zgonu oraz z aktów urodzenia jej dzieci, w których podany jest wiek matki, wynika, że Albertyna urodziła się ok. 1875–1879. W skorowidzach Urzędu Stanu Cywilnego w Królewskiej Hucie oraz w Świętochłowicach nie znalazłam jednak jej aktu urodzenia (lata 1874–1890 i 1874–1884). Miejszem urodzenia mogła być również Zgoda (należąca obecnie do Świętochłowic), ponieważ tam w listopadzie 1877 r. mieszkał Stanisław (wpis w akcie ślubu brata Antoniego).

Podaję też dodatkowe informacje o dzieciach Albertyny z Niedbałów i Piotra Bieleckich: Stefan, ur. 1894, zm. w Częstochowie w 1976 r.; Stefania Helena, ur. 1897, w 1923 wyszła za mąż za Jana Franciszka Kokoszę; Aleksander, ur. 1900, zm. w 1922; bliźnięta Piotr Paweł i Franciszek, ur. 1907; Janina, ur. w 1903, zm. w 1990 w Będzinie. Janina była krawcową. Pamiętam odwiedzin w naszym domu w Józefowie u cici Stefanii młodej panny z bogactwem blond włosów, z rodziny Bieleckich, chyba Ali w świetnie uszytej sukni (pewnie było to dzieło Janiny) z delikatnej wełny w kolorze turkusowym. Z cicią Stefanią byłam też w parterowym domu Janiny na Redenie. Po wyburzeniu tego domu Janina przeniosła się do Będzina i tam zmarła.

Albertyna była siostrą Ernesta Niedbały.

W akcie urodzenia Ernesta znajduje się ciekawa adnotacja, mianowicie jego urodzenie zostało zgłoszone dopiero 4 miesiące po przyjściu na świat. Według ówczesnych przepisów pruskich urodzenie dziecka należało jednak zgłosić w ciągu tygodnia, w innym wypadku groziła kara grzywny (do 150 marek) lub więzienia. Po 3 miesiącach od urodzenia należało uzyskać zgodę urzędu nadzorującego po zbadaniu sprawy. I taki właśnie dopisek jest w akcie urodzenia Ernesta: „Do wpisu obok [czyli aktu urodzenia – wyjaśnienie moje] zostało wydane zezwolenie urzędnika urzędu wywozowego pod datą 18.03.1879”, co sugeruje, że opóźnienie zgłoszenia urodzenia dziecka miało związek z przemieszczaniem się rodziców dziecka między zaborami.

3. Dodatkowe informacje o przodkach m.in. z rodzin Łakomików i Adamców

W trakcie poszukiwań genealogicznych zauważyłam, że wiele nazwisk się powtarza, co wskazuje na związki między poszczególnymi rodzinami. Według przekazów powiązania rodzinne w Czeladzi sięgały do piątego pokolenia wstecz. Również w odniesieniu do naszych przodków napotykałam na powtarzające się nazwiska, np. Adamiec czy też Łakomik. Te nazwiska pojawiły się przy chrztach dzieci Marianny z Kręcisków i Franciszka Niedbałów, o których jest mowa na

Historia przodków z rodzin Dziembałów, Kręcisków i Niedbałów. Suplement s. 25. Dlatego podaję również informacje dotyczące osób o tych nazwiskach. Mogą one zainteresować ich potomków.

Błażej Łakomik był w 1842, 1843 i 1845 r., a Józef Łakomik w 1851 r. świadkiem chrztu dzieci naszych prapradziadków Niedbałów. Nie ustaliłam stopnia pokrewieństwa między Błażem i Józefem. Prawdopodobnie Błażej i ojciec Józefa, Stanisław, byli braćmi.

Błażej Łakomik urodził się ok. 1766 r., w 1804 w Siemianowicach ożenił się z Cecylią Figas, a zmarł w 1847 r. O potomkach Błażeja znalazłam następujące informacje. Cztery córki wyszły za mąż: Tekla za Franciszka Bacię, Franciszka za Walentego Janotę, Zofia za Józefa Stuczniaka i Magdalena za Balcera Krawczyka. Syn Jan ożenił się w 1844 r. z Heleną Kapuścik.

Rodzicami Heleny byli Antoni Kapuścik i Marianna ze Szkoców²⁸. Siostra Heleny, Marianna, wyszła w 1839 r. za mąż za Mikołaja Adamca, który pochodził z Woźników na Śląsku Pruskim i był kowalem. Świadkiem na ślubie był m.in. „nasz” Franciszek Niedbał, lat 30²⁹.

Mikołaj Adamiec był cztery razy świadkiem i pięć razy ojcem chrzestnym dzieci Marianny z Kręcisków i Franciszka Niedbałów. Wnuk Mikołaja, Franciszek Adamiec, ożenił się z w 1898 r. z Genowefą Marianną Kołodziej, córką „naszej” Marianny z Niedbałów.

W Piekarach Śl. pojawiają się ślady Łukasza Łakomika, który w 1837 r. w wieku lat 29 ożenił się z wdową Józefą Schmidt. Prawdopodobnie był on nie synem Błażeja (ur. w 1815 r.), ale synem Stanisława i Katarzyny z Chachulskich, tzn. bratem Józefa (ur. w 1808 r.). Dla przypomnienia: w Piekarach Śl.-Kamieniu ożenił się i osiadł Szymon Kręciszek, brat naszego praprapradziadka Benedykta i od tego Szymona wywodzi się piekarska linia Kręcisków.

Józef Łakomik był dla mnie interesujący, ponieważ jego wnuk Józef Benedykt Łakomik ożenił się w 1908 r. z Kazimierą Cecylią Grzebień, córką „naszej” Agnieszki z domu Niedbał³⁰.

Józef Łakomik urodził się w 1802 r. i był synem Stanisława i Katarzyny Chachulskiej, którzy pobrali się w 1791 r. Natomiast Józef ożenił się w 1827 r. z Antoniną Jurkiewicz. Jej rodzicami byli Ignacy Jurkiewicz i Agnieszka z Kręcisków (ślub w 1801 r.). Ponieważ nie podano imion rodziców, nie jest możliwe ustalenie, o którą Agnieszkę chodzi³¹.

²⁸ Bratem Marianny był Szymon Szkoc, świadek chrztu Antoniego Niedbały w 1840 r. i dziadek: Łucji po mężu Kozłowskiej i Franciszki po mężu Kołodziejowej, których rodzicami byli Bartłomiej Szkoc i Marianna z Machniowskich, ślub w 1852 r.

²⁹ Przypadkowo znalazłam w 1851 r. akt ślubu Jakuba Sztajera z Katarzyną Opalską, którego jednym ze świadków był „nasz” Franciszek Niedbał.

³⁰ *Suplement*, s. 24.

³¹ W akcie ślubu podano tylko, że Agnieszka miała lat 20. W 1779 r. urodziła się Agnieszka, córka Szymona Kręciszka i Zofii Kuczniowskiej, a w 1780 r. Agnieszka, córka Franciszka i Agnieszki Spierzonki. W aktach zgonu

Dzieci Józefa i Antoniny to m.in.: Franciszek (w 1855 r. ożenił się w Sławkowie z Zofią Tylec i tam osiadł), Magdalena (w 1851 wyszła za mąż za Szymona Machniowskiego), Mikołaj (w 1870 r. ożenił się z Franciszką Miodyńską), Stanisław (w 1860 r. ożenił się z Józefą Kuczewicz), Teodor (prawdopodobnie ożenił się w Zabrze-Biskupicach z Marią Cura i tam został), Teofil i Andrzej.

Teofil i Andrzej mają największe znaczenie w poszukiwaniach. Teofil był dziadkiem Stefana Łakomika, męża Izabeli z domu Sadowskiej, której to rodzinę miałam przyjemność poznać. Andrzej był ojcem wyżej wspomnianego Józefa Benedykta.

Teofil Łakomik, syn Józefa, był również świadkiem chrztu u prapradziadków Niedbałów, a mianowicie w 1854 r. świadkiem chrztu Antoniego Niedbały.

Teofil urodził się w 1832 r., zmarł w 1879 r. W 1851 r. ożenił się z Małgorzatą Gajdą (Gajdek/Gajdka). Ich dzieci to m.in.: Katarzyna (w 1881 r. wyszła za mąż za Stanisława Jaworka), Józefat (w 1881 r. ożenił się z Konstancją Rączaszek³²) i Teodor (w 1889 r. ożenił się z Marianną Kalabińską). Po śmierci Małgorzaty Teofil w 1866 r. ożenił się powtórnie z Elżbietą Rączaszek.

Konstancja Rączaszek i Elżbieta Rączaszek były spokrewnione, miały mianowicie wspólnego dziadka Jana Rączaszka. Elżbieta była córką Antoniego Rączaszka i Gertrudy Makowskiej, a wnuczką Jana i jego pierwszej żony Rozalii Robak (Chrobak). Konstancja była córką Andrzeja Rączaszka i Józefy Wilczak³³, a wnuczką Jana i jego drugiej żony Agnieszki Źarskiej.

Jak napisałam powyżej, Teodor, syn Teofila, ur. w 1865 r., w 1889 r. ożenił się z Marianną Kalabińską, córką Aleksandra i Bronisławy z Terminińskich, a wnuczką Franciszka i Julianny z Machniowskich. Dzieci Teodora i Marianny to m.in.: Marianna, Czesław, Marian, Władysław i Stefan.

Stefan, ur. w 1908 r., ożenił się z Izabelą Sadowską (ur. 1904 r., zm. w 1995 r.).

Izabela Sadowska była córką Grzegorza Sadowskiego i Julianny z Solarzów (Sollarzów), którzy pobrali się w 1893 r.

Ustalenia dotyczące ojca Izabeli, Grzegorza Sadowskiego: Grzegorz był synem Franciszka Sadowskiego i Zofii z Gorywodów (ślub w 1857 r.). Franciszek Sadowski był synem Pawła i Ku-

obydwóch Agnieszek również nie podano imion rodziców.

³² Córka Józefata (Józefa) i Konstancji, Pelagia Konstancja Łakomik, wyszła w 1909 r. za mąż za Aleksandra Solarza, brata Julianny Solarz (matki Izabeli z Sadowskich Łakomikowej).

³³ Siostra Józefy Wilczak, Julianna, była drugą żoną tkacza Mikołaja Mokrskiego, który nie tylko był świadkiem i ojcem chrzestnym dzieci Marianny z Kręcisków i Franciszka Niedbałów, ale bardzo często bywał proszony na świadka ślubów w Czeladzi.

Historia przodków z rodzin Dziembałów, Kręcisków i Niedbałów. Suplement
negundy z Kuperskich, a Zofia była córką Feliksa Gorywody i Wiktorii z Ostrowskich.

Ustalenia dotyczące matki Izabeli, Julianny z Solarzów: Julianną była córką Hipolita Solarza i Marianny z Kozłowskich (ślub w 1870 r.).

Hipolit Solarz³⁴ był synem Jerzego i Balbiny z Jurczyńskich (ślub w 1834 r.). Jerzy Solarz urodził się w Żarach, na Śląsku Pruskim, pow. Racibórz i był synem Mariana i Weroniki; Franciszka Balbina Jurczyńska była córką Tomasza i Klary Egiersztorf.

Marianna Kozłowska była córką Grzegorza i Agaty z Podstawskich³⁵ (ślub w 1843 r.). Grzegorz³⁶ był synem Grzegorza i Agnieszki Michalskiej. Agata była córką Józefa i Józefy z Grzybskich (ślub w 1816 r.).

Drugi syn Józefa, Andrzej, w 1876 r. ożenił się z Marcjaną Juszczyk, córką Mateusza i Marianny Przybylskiej. Dzieci Andrzeja i Marcjanny to m.in.: Stanisław (w 1912 r. ożenił się z Władysławą Jurczyńską, której matka Cecylia była córką Mikołaja Mokrskiego), Teodor Wojciech (w 1901 r. ożenił się ze Scholastyką Kuzią) i Józef Benedykt.

W 1908 r. w Czeladzi Józef Benedykt Łakomik ożenił się z Kazimierą Cecylią Grzebień, córką Kazimierza i „naszej” Agnieszki z Niedbałów³⁷.

³⁴ Siostra Hipolita Solarza/Solarza, Aniela, wyszła w 1859 r. za mąż za Grzegorza Kręciszka, syna Jana i Kunegundy Królewskiej, którzy pobrali się w 1804 r. Jan był synem Franciszka Kręciszka i Agnieszki, co podano w akcie zgonu. A więc Jan mógł być bratem Agnieszki Kręciszek, o której piszę w przypisie nr 31.

³⁵ Siostra Agaty Podstawskiej, Marianna, wyszła za mąż za Józefata Piechowicza i dwa razy była matką chrzestną dzieci Marianny z Kręcisków i Franciszka Niedbałów, w 1850 i 1854 r. Natomiast Józefat był świadkiem chrztu w 1851 r. Druga siostra Paulina w 1860 r. wyszła za mąż za Franciszka Rączaszka, przyrodniego brata Elżbiety z Rączaszków Łakomikowej. Syn Grzegorza Kozłowskiego i Agaty z Podstawskich, Franciszek, w 1880 r. ożenił się z Elżbietą Łakomik, córką Jana i Heleny, a wnuczką Błażeja.

³⁶ Grzegorz był wnukiem Franciszka Kozłowskiego i Agnieszki Kręciszek, ślub w 1783 r.

³⁷ *Suplement*, s. 24.

Zakończenie

Na powyższych ustaleniach kończę wędrówkę w przeszłość śladami naszych przodków z rodzin Dziembałów z Rusinowic koło Lublińca oraz Kręcisków i Niedbałów z Zagłębia Dąbrowskiego. Zachowałam szczegółowość co do nazwisk występujących w metrykach, gdyż świadczą o bliskich kontaktach rodzinnych, a także były cennym źródłem wiadomości o naszych przodkach.

Nie wszystkie wątki zdołałam wyjaśnić. Np. przyczyny podwójnych ślubów czy też posługiwanie się przez braci Niedbałów zamiennie imieniem „Stanisław” uzasadniają tylko hipotezy, acz w świetle trudności życia pod zaborami wiarygodne. Zwłaszcza z uwagi na potrzebę zachowania katolickiej i polskiej tożsamości przez naszych przodków.

Z upływem lat będą udostępniane nowe metryki i będą dochodzić nowe ustalenia. Mam nadzieję, że następne pokolenia będą mogły uzupełnić brakujące informacje.

Mam również nadzieję, że niniejsze opracowania utrwala w Drogim Czytelniku przywiązanie do tych, którzy byli przed nami oraz życzliwość do tych z naszych rodzin, którzy jeszcze są wśród nas. Przybliżą także świat wartości, jaki mamy obowiązek przekazać naszym potomkom. Abyśmy nie byli jak owo ewangeliczne drzewo figowe, które nie przynosi owoców i skazane jest na wycięcie.

Miłego Czytelnika o pobożne westchnienie w intencji
opisywanych tu już nieżyjących osób prosi

– Autorka

Portret Mistrza

w zamglonej drodze

w zenicie słońca

w mrocznym dniu

szukam Cię

wołam Cię

czekam na Ciebie

Zwiastunie Dobrej Nowiny

Przybyszu z nieba

przybyłeś aby cierpieć za ludzi

i odszedłeś

ze swoim cierpieniem

zostawiłeś słowo

które stało się ciałem

które zostanie wśród nas

zawsze

zostawiłeś swój portret

w sercach naszych

na zawsze

Mistrzu bolesny

Mistrzu smutny

Mistrzu małych i wielkich³⁸

Marek Zacharyasz

³⁸ Z tomiku *Wmyślenia*, M. Zacharyasz, Warszawa 1977.